

Debreceni Ítéltábla
Bf.III.53/2025/8.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2025. szeptember 18. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2024. október 9. napján kihirdetett 6.B.46/2023/41. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a lefoglalás megszüntetésével érintett és kiadni rendelt bűnjelek kapcsán a másodfokú bíróság figyelmezteti a dolgok átvételére jogosult vádlottat, amennyiben a jogerős határozat közlésétől számított három hónapon belül nem veszi át azokat, akkor az állam tulajdonába kerülnek.

A másodfokú bíróság határozata ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Miskolci Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatában a bizonyítás lefolytatását követően tárgyaláson Terhelt1 vádlottat (életveszélyt okozó) testi sértés büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulat] miatt 3 év 6 hónap börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a vádlott a kiszabott szabadságvesztés kétharmad részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható. A lefoglalt bűnjelek lefoglalását megszüntette és a vádlott részére rendelte kiadni, valamint kötelezte a vádlottat a bűnügyi költség viselésére.

[2] Az ítélet ellen annak kihirdetését követően a vádlott és a védő jelentettek be fellebbezést jogos védelem címén felmentés érdekében. Az ügyészség tudomásul vette a határozatot.

[3] A vádlott a perorvoslatát írásban indokolta, melyben megbánásának adott hangot, ugyanakkor továbbra is ártatlanságát hangsúlyozta hivatkozással arra, hogy a közbelépésével a másik család tagjai között kialakult verekedés miatti bűncselekményt akarta megakadályozni, csupán azért avatkozott közbe, hogy egymást ne bántalmazzák tovább, ezért felmentésére tett indítványt.

[4] A védő a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban Be.) 584. § (6) bekezdésében írt kötelezettsége ellenére perorvoslat írásban nem indokolta.

[5] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.7/2025/2. számú észrevételében a fellebbezéseket alaptalannak tartva az elsőfokú ítélet tanácsülésen történő helybenhagyását indítványozta.

[6] A másodfokú bíróság a védelmi perorvoslatokat Be. 598. § (2) bekezdése alapján – az erre irányuló ügyészi indítványnak megfelelően – a törvényi előfeltételek megvalósulására figyelemmel tanácsülésen bírálta el. A vádlott terhére az ügyészség ugyanis fellebbezést nem jelentett be, a tényállás megalapozott és nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését az arra jogosultak nem indítványozták.

[7] A fellebbezések nem alaposak.

[8] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző eljárást a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes terjedelmében bírálta felül. A revízió kitért az eljárási szabályok megtartására, az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény jogi minősítésére, a büntetés kiszabására, valamint az indokolás helyességére és az egyéb rendelkezések törvényességére is.

[9] A felülbírálat során megállapítható volt, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást a perrendi szabályokat betartva folytatta le. Nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a) – h) pont], sem olyan súlyos relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) – d) pont], amely az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülvizsgálatot kizárta volna, az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezve. Ilyen eljárási szabálysértésre az eljárás résztvevői sem hivatkoztak.

[10] Az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, és megalapozott tényállást állapított meg, mely a Be. 591. § (1) bekezdésében a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[11] A törvényszék a büntető ügy eldöntése szempontjából lényeges személyi és tárgyi jellegű, közvetlen és származékos bizonyítékokat megvizsgálta, azokat egyenként és összességében a logika és az észszerű gondolkodás szabályai szerint értékelte. Figyelemmel volt a vádlott bűncselekményt tagadó, jogos védelmi helyzet fennállására hivatkozó

védekezésére. Vallomásait összevetette a sértett, a sértett édesapja, továbbá tanú4 tanúk vallomásaival, illetve az igazságügyi szakértői bizonyítás anyagával, a rendőri jelentésben írtakkal, amely mellett kitért tanú1, tanú6 és tanú7 tanúk vallomásaiban foglaltakra is. Kétségtelen, hogy a sértett és édesapja tanúvallomásai saját viszonylatukban és egymással szemben is ellentmondóak voltak abban a tekintetben, hogy konkrétan kik között robbant ki az a konfliktus, ami végül a cselekményhez vezetett, és ennek mi volt a pontos oka, de ez teljesen érthető a pillanatok alatt történt olyan cselekményeknél, ahol a személyek alkohol hatása alatt állnak. A törvényszék mérlegelő tevékenysége kimerítően alapos, hibátlan, az abban foglaltakkal a másodfokú bíróság egyetértett. A védelmi perorvoslat nem hozott fel olyan körülményt, amely észszerű kételyeket támasztana az elsőbírósági mérlegeléssel szemben.

[12] A vádlott fellebbezésében rögzített érveivel szemben az irányadó tényállás mellett a javára jogos védelmi helyzet megállapítása szóba sem kerülhet, erre vonatkozóan ténybeli alap nincs, hiszen a tényállás nem tartalmaz a vádlotti hivatkozásnak megfeleltethető, sem egyéb olyan tény, amelyből kiindulva a terhelti cselekménynek olyan előzménye lett volna a sértett részéről, amely miatt a terhelt által kifejtett erőszak a felé irányuló jogtalan támadás elleni védekezésékként lenne értékelhető. A vádlott a jogos védelmi helyzet fennálltát lényegében a tényállásban nem szereplő, illetve attól eltérő tényekre, a tényállás alapjául elfogadott bizonyítékok bizonyító erejének és a bizonyítékok értékelésének kritikájára, illetve a jogkövetkeztetés ténybeli alapjának a vitatására alapította, ami pedig a tényálláshoz kötöttség folytán eredményre nem vezethetett.

[13] E körben kiemeli az ítéltábla, hogy a tényálláshoz kötöttség elvi indokát a Be. 167. § (3)-(4) bekezdése adja, mely szerint a bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott ereje, a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. Ezáltal biztosított a bizonyítékok hitelt érdemlőségének meggyőződés szerint, és szabad értékelése és védett mikénti értékelése (Kúria Bhar.III.1201/2018/10.). Mindezen elvek érvényre juttatása garantálja az elsőfokú bíróság úgynevezett „ténybírói” jellegét. Ezen elvek a felülbírált ügyben érvényesültek, az elsőfokon eljáró törvényszék az előbbi elvárásnak maradéktalanul, egyben kifogástalanul eleget tett, pontosan számot adott az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott vallomásaival szemben mely bizonyítékokra alapította a tényállást és ennek részletes, átfogó indokolását is adta.

[14] A megalapozott tényállásból okszerűen következtetett a törvényszék a vádlott bűnösségére és a cselekmény jogi minősítése is megfelel az anyagi jognak, az elsőfokú ítélet jogi indokolása kellően alapos. Nem volt olyan büntethetőségi akadály vagy más körülmény, mely a vádlott felmentését, vagy eljárás megszüntetését tette volna szükségessé.

[15] A törvényszék helytálló érvekkel támasztotta alá, hogy a vádlott cselekvősege miatt tekinthető a Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulata szerinti életveszélyt okozó testi sértés büntettének.

[16] A vádlott terhére rótt bűncselekmény jogi minősítése során a törvényszék helyesen vizsgálta a terhelt elkövetéskori konkrét tudattartalmát, nevezetesen azt, hogy a szándéka a sértett életének kioltására vagy kizárólag testi sérülés okozására irányult-e.

[17] Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdése rögzíti, hogy a rendes bírósági szervezet legfőbb szerve a Kúria, amely biztosítja a rendes bíróságok jogalkalmazásának egységét, a rendes bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz. A jogegységi határozat pedig a bíróságokra kötelező, így a jogszabály értelmezése során az semmiképpen nem hagyható figyelmen kívül [12/2001. (V. 14.) AB határozat, 42/2015. (XI. 14.) AB határozat], melyből következően a jogi indokolás hiányos, ha a bíróság nem ismerteti az adott jogkérdést érintő jogegységi határozatot vagy a Kúria alkalmazható testületi állásfoglalásait. Éppen ezért indokolt a Kúria 3/2013. Büntető jogegységi határozatának felhívása, hiszen az ebben foglalt iránymutatás szerint a szándék megállapításánál az elkövetéskori tudattartalomra vonatkozó következtetést a kívül világban megnyilvánuló és megismerhető, részben tárgyi, részben alanyi jellegű tényekből kell levonni. Mindamellet a terhelt önhibából eredő és ezért a büntetőjogi felelősség alól a Btk. 18. §-a értelmében nem mentesítő ittas állapota folytán az alanyi körülményeket is a tárgyi tényezők oldaláról kell megítélni, ezért a III. számú Büntető Elvi Döntés felhívása is indokolt (BH2009. 3., Kúria Bfv.I.1276/2022/6.).

[18] A tárgyi tényezők értékelésén keresztül nem tévedett a törvényszék, amikor a testi épség megsértésére a vádlott egyenes, az életveszélyes eredmény tekintetében pedig eshetőleg szándékát rögzítette a határozata indokolásának [133]-[134] bekezdéseiben.

[19] Az elsőfokú bíróság törvényesen jutott arra a következtetésre is, hogy a vádlott nem hivatkozhat alappal büntetlenséget biztosító jogos védelemre. Az irányadó tényállás alapján ugyanis a vádlott nem volt jogos védelmi helyzetben, mivel az eljárás során nem igazolódott, hogy a sértett a bántalmazását megelőzően jogtalan támadást intézett a vádlott személye ellen. A sértett már éppen távozóban volt a helyszínről, amikor a vádlott őt a késsel megszúrta. A jogos védelmi helyzet nem állapítható meg, ha a kölcsönös verekedés után a sértett a helyszínt elhagyva távozóban van, amikor a vádlott utánamenve szamurájkarddal a sértett nyaka, illetve feje irányába sújt, amit a sértett reflexszerű mozdulattal úgy hárít el, hogy a kezén maradandó sérülést szenved (BH2000. 335.).

[20] Jogtalanság csak a támadást jellemezheti, a tényállás szerint pedig a sértett a vádlott ellen nem indított jogtalan támadást, mivel a vádlott rúgása miatt eleső sértett a földről felállva a vádlottal történő verekedés során a vádlottal egymást kölcsönösen ütlegettek bántalmazták, azaz mindkét fél a jogtalanság talaján állt. Az ezt követő vádlotti fellépés már egyértelműen jogtalannak értékelhető és még jogossága esetén sem biztosítana mentesülést, mert amikor a sértett hátat fordított és távozni készült, már támadástól a vádlottnak nem kellett tartania, ehhez képest a nála lévő késsel megszúrta a sértettet. A vádlotti érvelés egy általa megállapíthatónak tartott más tényállásra alapította a jogos védelemre hivatkozást, mely a bíróság által megállapított, nagyjából a váddal egyező tényállás szerint nem foghatott helyt.

[21] Mint ahogyan az elsőfokú ítélet indokolása [138] bekezdésében rögzítésre került, a vádlott javára jogos védelem nem volt megállapítható, így az arányosságot sértő, menthető felindulásból, ijedtségből eredő túllépés sem kerülhetett szóba. Értékelve a 4/2013. Büntető jogegységi határozatban írt szempontokat, jogos védelmi helyzet fennálltát megalapozó jogtalan támadás hiányában nyilvánvalóan nem lehet szó annak elhárításáról, így a menthető felindulás vagy ijedtség miatti túllépésről sem [Btk. 22. § (3) bekezdés], ekként az elsőfokú ítélet indokolásának [145]-[153] bekezdéseiben írt jogi okfejtés jelen esetre nem vonatkoztatható.

[22] A büntetés kiszabása során irányadó szempontokat az elsőfokú bíróság alapvetően megfelelően feltárta, értékelte és a vádlottal szemben a büntetési célok elérésére alkalmas, a büntetéskiszabási elvekkel összhangban álló, tetтарыыos büntetést szabott ki, mely kifejezi az egyéniesítést is. A vádlott büntetett előéletét szem előtt tartva a törvényi alsó határához közelítő 3 és fél év tartamú szabadságvesztés és az ahhoz igazodó, indokoltan alkalmazott 4 év közügyektől eltiltás eltúlzottan szigorúnak nem tekinthető, annak lényeges enyhítése nem volt indokolt, a büntetés enyhítésének a büntetett előéletű, az erőszakos cselekményit ittas állapotban elkövető vádlottnál nem álltak fenn a feltételei.

[23] A törvénynek megfelelnek az ítéletnek a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra bocsáthatóságra, alapvetően a lefoglalt bűnjelekre és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó, egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezései is. A bűnjelek kapcsán azonban a lefoglalás megszüntetésével érintett és kiadandó bűnjelekről történő rendelkezések körében az elsőfokú ítélet nem tartalmazta a Be. 321. § (5/a) bekezdése szerinti tájékoztatást, amely szerint ha a dolog átvételére jogosult a jogerős határozat közlésétől számított 3 hónapon belül nem veszi át a dolgot, akkor az az állam tulajdonába kerül, mely rendelkezés pótlása vált szükségessé a másodfokú bíróság részéről.

[24] A kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdés alkalmazásával – a fentiek szerinti pontosítás mellett - helybenhagyta.

[25] A másodfokú határozattal szemben fellebbezésnek a Be. 615. § (1), (2), (2a) bekezdéseiben és a Be. 458. § (2) bekezdés a) pontjában írt rendelkezések értelmében nincs helye.

Debrecen, 2025. szeptember 18.

Dr. Gömőri Olivér s.k.

a tanács elnöke

Dr. Répássy Árpádné dr. Német Laura s.k.
előadó bíró

Dr. Mocsáry Eszter s.k.
bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 6.B.46/2023/41. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla jelen határozatával a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2025. szeptember 18.

Dr. Gömöri Olivér s.k.
a tanács elnöke